

arbeidsdeskundige, maar dient die beoordeling te worden getoetst aan de bevindingen van de professionals die vaak al jaren in de dagelijkse praktijk bij de jongere betrokken zijn. Ook hier geldt nu eenmaal dat ‘*the proof of the pudding is in the eating*’.

E. van den Bogaard,
advocaat bij Westhoff Advocaten te Amsterdam
en bestuurslid van de Specialisatievereniging Sociaal Zekerheidsrechtadvocaten SSZ

141

Centrale Raad van Beroep
16 januari 2019, nr. 17/1420 WAJONG,
ECLI:NL:CRVB:2019:287
(Bruning, Weyers, Hardonk-Prins)
Noot E. van den Bogaard

Wajong 2015. Duurzaamheid ontbreken arbeidsvermogen. Meervoudige problematiek. Bewijsvoeringslast duurzaamheid. Consistentie medisch oordeel. Latere ontwikkelingen.

[Wajong art. 1a:1 lid 4]

Essentie: Uit informatie van GGz Breburg heeft de verzekeringsarts bezwaar en beroep afgeleid dat er weliswaar twijfels bestaan over de mogelijkheid van een reguliere baan in de toekomst, maar dat deze mogelijkheid toch kans van slagen heeft. Hiermee is onvoldoende onderbouwd dat op 1 december 2015 in medisch opzicht geen sprake was van duurzaamheid.

Samenvatting: De behandelaars van appellant hebben te kennen gegeven dat bij appellant sprake is van een complex psychiatrisch beeld met een persisterende waanstoornis bij ASS in combinatie met verslavingsproblematiek en zwakbegaafdheid. De aanwezige problematiek is chronisch. Appellant is aangemeld voor beschermd wonen, omdat zijn zelfstandige vaardigheden ontoereikend zijn om een behoorlijk zelfmanagement te ontwikkelen. De behandelaars hebben in maart 2016 ingeschat dat, zelfs als het lukt het chronisch psychotisch toestandsbeeld van appellant door antipsychotica te klaren, appellant onvoldoende in staat zal zijn om (regulier) werk aan te kunnen in verband met een verhoogd risico tot snel oplopende spanning, de

regulatie en recidive psychotische kenmerken. De kans op overvraging loert, met versterking van de klachten.

Dit door de behandelaars geschetste beeld stemt in grote lijnen overeen met wat een verzekeringsarts bij zijn beoordeling van de duurzaamheid per 27 februari 2018 in zijn medisch rapport heeft vermeld. Deze verzekeringsarts heeft verbetering van het functioneren van appellant tot een niveau waarbij hij belastbaar zou zijn voor arbeid niet reëel geacht op grond van meervoudig complexe problematiek die zichzelf in stand houdt. De combinatie van intellectuele beperkingen, ontwikkelings- en gedragsproblematiek bij appellant, zorgt ervoor dat er weinig ingang is voor gerichte behandeling. De behandeling die er is, is met name gericht op stabilisatie van het toestandsbeeld en op het basale functioneren in het dagelijks leven. Hulp aan appellant moet zich richten op het herstel van jarenlange overvraging. Gelet hierop is appellant met ingang van 27 februari 2018 in aanmerking gebracht voor een Wajong-uitkering.

Met appellant wordt geoordeeld dat niet valt in te zien waarin de op 27 februari 2018 aanwezige onderliggende complexe meervoudige problematiek verschilt van de situatie op 1 december 2015. Het moet er daarom voor worden gehouden dat appellant al per 1 december 2015 jonggehandicapt was in de zin van hoofdstuk 1A van de Wajong 2015.

Uitspraak op het hoger beroep tegen de uitspraak van de rechtbank Zeeland-West-Brabant van 3 februari 2017, 16/5044 (aangevallen uitspraak), tussen:

[appellant] te [woonplaats] (appellant)
de Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekering (Uwv)

Procesverloop

Namens appellant heeft mr. A.C.M. Martens hoger beroep ingesteld.

Het Uwv heeft een verweerschrift ingediend.

Partijen hebben nadere stukken ingestuurd.

Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgevonden op 5 december 2018. Voor appellant zijn verschenen zijn ouders, [ouder 1] en [ouder 2], bijgestaan door mr. Martens. Het Uwv heeft zich niet laten vertegenwoordigen.

Overwegingen

1.1. Appellant, geboren op [geboortedatum] 1995, heeft op 1 december 2015 een aanvraag beoordeling arbeidsvermogen ondersteuning bij werk en

inkomen jonggehandicapten ingediend. Daarbij is vermeld dat appelllant met een rechterlijke machtiging is opgenomen in verband met een chronisch psychotisch toestandsbeeld bij verslaving aan verschillende middelen.

1.2. Bij besluit van 4 maart 2016 heeft het Uvw vastgesteld dat appelllant geen recht heeft op een uitkering op grond van hoofdstuk 1A van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong 2015). Dit besluit is gebaseerd op een verzekeringsgeneeskundig en arbeidskundig onderzoek, waarin is vastgesteld dat appelllant geen arbeidsvermogen heeft, maar dat deze situatie tijdelijk en niet duurzaam is.

1.3. Bij besluit van 12 juli 2016 (bestreden besluit) heeft het Uvw het door appelllant tegen het besluit van 4 maart 2016 gemaakte bezwaar ongegrond verklaard. Daaraan liggen ten grondslag een rapport van een verzekeringsarts bezwaar en beroep van het Uvw en een rapport van een arbeidsdeskundige bezwaar en beroep van het Uvw. In deze rapporten is geconcludeerd dat, ondanks de huidige complexe psychische problematiek, het alleszins mogelijk is dat appelllant bij adequate behandeling weer zal kunnen beschikken over arbeidsvermogen. Het arbeidsvermogen van appelllant kan nog ontwikkelen.

2. Bij de aangevallen uitspraak heeft de rechtbank het beroep van appelllant tegen het bestreden besluit gegrond verklaard, dat besluit vernietigd en met vergoeding van proceskosten en griffierecht bepaald dat de rechtsgevolgen van het vernietigde bestreden besluit in stand blijven. De rechtbank heeft vastgesteld dat eerst in de beroepsfase bij de beoordeling van de duurzaamheid het stappenplan uit het Compendium Participatiewet is gevolgd. Met de in beroep overgelegde rapporten is de rechtbank er voldoende van overtuigd geraakt dat het onderzoek naar het duurzaam ontbreken van arbeidsvermogen op een voldoende zorgvuldige wijze heeft plaatsgevonden. De rechtbank is van oordeel dat de verzekeringsarts bezwaar en beroep en de arbeidsdeskundige bezwaar en beroep toereikend hebben gemotiveerd dat geen sprake is van het duurzaam ontbreken van arbeidsvermogen, omdat op het moment dat de mogelijkheden tot arbeidsparticipatie werden beoordeeld appelllant nog jong was, er behandelmogelijkheden waren en er een begeleid wonen project was opgestart. De rechtbank heeft bij haar oordeel informatie van de behandelend sector betrokken.

3.1. Appelllant heeft zich in hoger beroep tegen de aangevallen uitspraak gekeerd voor zover daarbij de rechtsgevolgen van het vernietigde bestreden besluit in stand zijn gelaten. Appelllant heeft aangevoerd dat zijn laattijdige aanvraag dient te worden beoordeeld aan de hand van de bepalingen van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong 2010), zoals deze gold op zijn 18e verjaardag. Daarnaast heeft appelllant aangevoerd dat hij ook op basis van de criteria van hoofdstuk 1A van de Wajong 2015 als jonggehandicapte moet worden aangemerkt. Het Uvw en de rechtbank hebben zijn klachten en beperkingen onderschat en de praktijk laat zien dat het ontwikkelen van arbeidsvermogen niet realistisch is. Appelllant heeft erop gewezen dat hem vanaf 27 februari 2018 alsnog een Wajong-uitkering is toegekend in verband met het duurzaam ontbreken van arbeidsvermogen. Volgens appelllant was van een vergelijkbare situatie sprake op 1 december 2015.

3.2. Het Uvw heeft verzocht de aangevallen uitspraak te bevestigen.

4. De Raad komt tot de volgende beoordeling.

4.1. Over de beroepsgrond, dat de aanvraag beoordeeld had moeten worden aan de hand van de bepalingen van de Wajong 2010, wordt als volgt goordeeld.

4.1.1. Bij de Wet van 2 juli 2014 (Stb. 2014, 270) is na hoofdstuk 1 van de Wajong 2010 een hoofdstuk 1A ingevoegd en is een groot aantal wijzigingen aangebracht in de hoofdstukken 2 en 3 van de Wajong 2010. Deze wijzigingen zijn per 1 januari 2015 van kracht geworden (Stb. 2014, 271). In artikel 2:15, tweede lid, van de Wajong 2015 is bepaald dat het recht op arbeidsondersteuning op grond van hoofdstuk 2 ontstaat op de dag dat aan alle voorwaarden wordt voldaan, maar niet eerder dan zestien weken na de dag waarop de aanvraag werd ingediend. Op grond van het derde lid, aanhef en onder a, van de Wajong 2015 ontstaat in afwijking van het tweede lid het recht op arbeidsondersteuning op de dag waarop de aanvraag om het recht op arbeidsondersteuning werd ingediend, indien de jonggehandicapte volledig en duurzaam arbeidsongeschikt is. In artikel 2:15, vierde lid, van de Wajong 2015 is bepaald dat het recht op arbeidsondersteuning als bedoeld in hoofdstuk 2 niet ontstaat, als dit zou ingaan op of na 1 januari 2015.

4.1.2. Appellant heeft zijn aanvraag ingediend op 1 december 2015. Dit is na het moment waarop gelet op artikel 2:15, vierde lid, van de Wajong 2015 nog een recht op arbeidsondersteuning op grond van de Wajong 2010 kon ontstaan. Uit 4.1.1 volgt dat er geen ruimte is voor beoordeling van de aanvraag aan de hand van de Wajong 2010. Er is in dit geval niet gebleken van een bijzondere omstandigheid, die moet leiden tot het buiten toepassing laten van de in 4.1.1 genoemde, dwingendrechtelijke bepalingen. Het Uwv heeft de aanvraag van appellant terecht beoordeeld op grond van de bepalingen van hoofdstuk 1A van de Wajong 2015.

4.2. Over de beroepsgrond, dat appellant ook op basis van de bepalingen van hoofdstuk 1A van de Wajong 2015 als jonggehandicapte moet worden aangemerkt, wordt als volgt overwogen.

4.2.1. Niet in geschil is dat appellant op de dag waarop hij de aanvraag heeft ingediend, 1 december 2015, geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft. Partijen zijn verdeeld over de vraag of het ontbreken van arbeidsvermogen duurzaam is.

4.2.2. De verzekeringsarts bezwaar en beroep heeft ter onderbouwing van het standpunt dat op 1 december 2015 bij appellant het arbeidsvermogen niet duurzaam ontbrak gesteld dat er geen sprake is van een progressief ziektebeeld en evenmin van een stabiel ziektebeeld zonder behandelmogelijkheden. Uit informatie van GGz Breburg heeft de verzekeringsarts bezwaar en beroep afgeleid dat er weliswaar twijfels bestaan over de mogelijkheid van een reguliere baan in de toekomst, maar dat deze mogelijkheid toch kans van slagen heeft. Hiermee is onvoldoende onderbouwd dat op 1 december 2015 in medisch opzicht geen sprake was van duurzaamheid, gelet op het volgende.

4.2.3. De behandelaars van appellant hebben te kennen gegeven dat bij appellant sprake is van een complex psychiatrisch beeld met een persistente waanstoornis bij ASS in combinatie met verslavingsproblematiek en zwakbegaafdheid. De aanwezige problematiek is chronisch. Appellant is aangemeld voor beschermd wonen, omdat zijn zelfstandige vaardigheden ontoereikend zijn om een behoorlijk zelfmanagement te ontwikkelen. De behandelaars hebben in maart 2016 ingeschat dat, zelfs als het lukt het chronisch psychotisch toestandsbeeld van appellant door antipsychotica te klaren, appellant onvoldoende in staat zal zijn om (regulier) werk aan te kunnen in verband met

een verhoogd risico tot snel oplopende spanning, deregulatie en recidive psychotische kenmerken. De kans op overvraging loert, met versterking van de klachten.

4.2.4. Dit door de behandelaars geschetste beeld stemt in grote lijnen overeen met wat een verzekeringsarts bij zijn beoordeling van de duurzaamheid per 27 februari 2018 in zijn medisch rapport heeft vermeld. Deze verzekeringsarts heeft verbetering van het functioneren van appellant tot een niveau waarbij hij belastbaar zou zijn voor arbeid niet reëel geacht op grond van meervoudig complexe problematiek die zichzelf in stand houdt. De combinatie van intellectuele beperkingen, ontwikkelings- en gedragsproblematiek bij appellant, zorgt ervoor dat er weinig ingang is voor gerichte behandeling. De behandeling die er is, is met name gericht op stabilisatie van het toestandsbeeld en op het basale functioneren in het dagelijks leven. Hulp aan appellant moet zich richten op het herstel van jarenlange overvraging. Gelet hierop is appellant met ingang van 27 februari 2018 in aanmerking gebracht voor een Wajong-uitkering.

4.2.5. Met appellant wordt geoordeeld dat niet valt in te zien waarin de op 27 februari 2018 aanwezige onderliggende complexe meervoudige problematiek verschilt van de situatie op 1 december 2015. Het moet er daarom voor worden gehouden dat appellant al per 1 december 2015 jonggehandicapte was in de zin van hoofdstuk 1A van de Wajong 2015.

4.2.6. Uit 4.2.2 tot en met 4.2.5 volgt dat het hoger beroep slaagt. De rechtbank heeft de rechtsgevolgen van het bestreden besluit ten onrechte in stand gelaten. De aangevallen uitspraak, voor zover aangevochten, moet worden vernietigd. Er is voorts aanleiding met toepassing van artikel 8:72, derde lid, aanhef en onder b, van de Algemene wet bestuursrecht te bepalen dat appellant over de periode van 1 december 2015 tot 27 februari 2018 in aanmerking komt voor een Wajong-uitkering.

5. Er bestaat aanleiding het Uwv te veroordelen in de proceskosten van appellant in bezwaar en in hoger beroep. Deze kosten worden begroot op € 1.536,= (bezwaarschrift 1 punt, hogerberoepschrift 1 punt, zitting 1 punt, met een waarde per punt van € 512,= en een wegingsfactor 1).

Beslissing

De Centrale Raad van Beroep

- vernietigt de aangevallen uitspraak, voor zover daarbij de rechtsgevolgen van het bestreden besluit in stand zijn gelaten;
- stelt vast dat appelland over de periode van 1 december 2015 tot 27 februari 2018 recht heeft op een Wajong-uitkering en bepaalt dat deze uitspraak in de plaats treedt van het vernietigde besluit van 12 juli 2016;
- veroordeelt het Uvw in de kosten van appelland tot een bedrag van € 1.536,=;
- bepaalt dat het Uvw aan appelland het in hoger beroep betaalde griffierecht van in totaal € 124,= vergoedt.

NOOT

1. Deze uitspraak bevat verschillende aspecten die de moeite waard zijn om te signaleren en uit te werken: (1) de bewijsvoeringslast met betrekking tot de duurzaamheid, (2) de consistentie van het medisch oordeel en (3) de invloed van latere ontwikkelingen op de beoordeling van de duurzaamheid.

2. Maar eerst de casus. Op 1 december 2015 vraagt appelland een Wajong-uitkering aan. Op dat moment is hij met een rechterlijke machtiging opgenomen wegens een chronisch psychotisch toestandsbeeld bij verslaving aan verschillende middelen. Het Uvw wijst de aanvraag af, omdat dat appelland weliswaar geen arbeidsvermogen heeft, maar hij dit bij adequate behandeling wel zal kunnen ontwikkelen. De rechtbank kan zich vinden in de (eerst in beroep gegeven) motivering dat appelland nog jong is, er behandel mogelijkheden zijn en er een begeleid wonen project is opgestart.

Hangende het hoger beroep kent het Uvw appelland met ingang van 27 februari 2018 alsnog een Wajong-uitkering toe, omdat per die datum het ontbreken van arbeidsvermogen wel duurzaam wordt geacht. Het Uvw handhaaft echter zijn standpunt dat op 1 december 2015 (nog) geen sprake was van duurzaamheid. Uit de informatie van de behandelaren bij GGz Breburg leidt de verzekeringsarts bezwaar en beroep namelijk af dat er weliswaar twijfels bestaan over de mogelijkheid van een reguliere baan in de toekomst, maar dat deze mogelijkheid toch kans van slagen heeft.

De CRvB acht daarmee echter onvoldoende onderbouwd dat op 1 december 2015 in medisch opzicht geen sprake was van duurzaamheid (r.o. 4.2.2) en bepaalt dat appelland vanaf die datum recht heeft op een Wajong-uitkering.

Bewijsvoeringslast duurzaamheid

3. Deze overweging maakt duidelijk hoe bij de beoordeling van de duurzaamheid de verdeling van de bewijsvoeringslast ligt: het Uvw dient te onderbouwen dat er geen sprake is van duurzaamheid.

Doordat de CRvB hier een dubbele ontkenning gebruikt, lijkt dit een negatief probandum. Dat is het echter niet.

Blijkens art. 1a:1 lid 4 Wajong wordt onder 'duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben' de situatie verstaan waarin de mogelijkheden tot arbeidsparticipatie zich niet kunnen ontwikkelen. Dat betekent dat er geen sprake is van duurzaamheid als de mogelijkheden tot arbeidsparticipatie zich wél kunnen ontwikkelen. Onderbouwen dat er geen sprake is van duurzaamheid komt dan ook neer op het onderbouwen dat de mogelijkheden tot arbeidsparticipatie zich wél kunnen ontwikkelen. En dat is een positief probandum.

4. Maar wat bedoelt de CRvB nu eigenlijk met 'onderbouwen'? In mijn noot onder CRvB 15 november 2017, ECLI:NL:CRVB:2017:4007, «USZ» 2018/7, verschenen onder «USZ» 2018/8, heb ik betoogd dat uit die uitspraak volgt dat het oordeel over de duurzaamheid op meer moet berusten dan het enkele niet uitgesloten zijn van verbetering en dat dat 'meer' is gelegen in het antwoord op de vraag of het aannemelijk is dat het medische beeld zodanig kan verbeteren dat daardoor de belastbaarheid toeneemt tot een niveau dat niet langer sprake is van volledige arbeidsongeschiktheid (in het kader van de WIA) of tot een niveau dat kan worden gesproken van arbeidsvermogen (in het kader van de Wajong). Dat de bewijsvoeringslast die op het Uvw rust, inhoudt dat het kunnen ontstaan van arbeidsvermogen aannemelijk moet worden gemaakt, is tot op heden alleen door de Rechtbank Amsterdam met zoveel woorden uitgesproken (uitspraak van 5 maart 2018, ECLI:NL:RBAMS:2018:1187, «USZ» 2018/155, m.nt. E. van den Bogaard onder «USZ» 2018/154). Maar dit kan ook worden afgeleid uit de rechtspraak van de CRvB. In zijn uitspraak

van 10 januari 2018, ECLI:NL:CRVB:2018:58, «USZ» 2018/66, overweegt de CRvB in r.o. 4.7 dat "(h)et (...) er echter niet om (gaat) dat in november 2013 nog enige verbetering van de gezondheidstoestand van werknemers verwacht kon worden, maar of terecht de verwachting bestond dat haar mogelijkheden om weer te gaan werken, haar belastbaarheid, zouden kunnen toenemen". En in zijn uitspraak van 24 mei 2018, ECLI:NL:CRVB:2018:1598, «USZ» 2018/278, overweegt hij in r.o. 4.7 dat "(u)it de beschikbare medische gegevens (...) onvoldoende (blijkt) dat er een redelijke of goede verwachting is dat verbetering van de belastbaarheid zal optreden" en dat "in onvoldoende mate vast (staat) dat er een redelijke of goede verwachting is dat door een behandeling op langere termijn een verbetering van de belastbaarheid zal optreden". Die overwegingen kunnen moeilijk anders worden verstaan dan dat onvoldoende aannemelijk is gemaakt dat verbetering van de belastbaarheid mogelijk is. Zie voor een uitvoeriger bespreking hiervan punt 6 en 7 van mijn noot onder CRvB 28 juni 2018, ECLI:NL:CRVB:2018:1941, «USZ» 2018/279.

5. Daaraan kan worden toegevoegd dat de bewijsrechtelijke hoofdregel in het bestuursrecht is dat het bestuursorgaan de feiten waarop hij zijn besluit baseert, aannemelijk moet maken (F.C.M.A. Michiels, Hoofdzaken van het bestuursrecht, Deventer: Wolters Kluwer 2016, p. 237; Y.E. Schuurmans, Bewijslastverdeling in het bestuursrecht: zorgvuldigheid en bewijsvoering bij beschikkingen (diss. Leiden), Alphen aan den Rijn: Kluwer 2005, o.a. p. 18/19 en p. 68). Die hoofdregel geldt ook in arbeidsongeschiktheidszaken. Het oordeel dat onvoldoende is onderbouwd dat er geen sprake is van duurzaamheid, betekent dan ook dat onvoldoende aannemelijk is gemaakt dat de mogelijkheden tot arbeidsparticipatie zich kunnen ontwikkelen tot het niveau dat is vereist om een taak in een arbeidsorganisatie te kunnen verrichten.

Het zou de helderheid van zijn uitspraken ten goede komen als de CRvB (1) zou afzien van het gebruik van dubbele ontkenningen en (2) zijn bewijsoordelen meer eenduidig zou formuleren in termen van het wel of niet aannemelijk zijn geworden van de gestelde feiten (in dit geval het kunnen ontstaan van arbeidsvermogen).

6. Terug naar de casus: de verzekeringsarts bezwaar en beroep overweegt dat er weliswaar twijfels zijn over de mogelijkheid van een reguliere baan in de toekomst, maar dat deze mogelijkheid toch kans van slagen heeft (r.o. 4.2.2). Wat in die redenering ontbreekt, is hoe groot en hoe reëel die kans van slagen dan is. En door het ontbreken van een beredeneerde inschatting van die kans van slagen, is niet aannemelijk gemaakt dat de mogelijkheden tot arbeidsparticipatie zich kunnen ontwikkelen.

Consistentie van het medisch oordeel

7. Dan nu het leerstuk van de 'consistentie van het medisch oordeel'. Dit is een van twee met elkaar samenhangende door de CRvB ontwikkelde leerstukken die het hart van de medische beoordeling raken. Het andere leerstuk is dat van de 'ontoelaatbare relativering van de belastbaarheid'. Dit laatste is vooral tot ontwikkeling gekomen in het kader van de functieduiding met behulp van het CBBS en valt daarom buiten het bestek van deze noot.

Hoewel beide leerstukken vooral jurisprudentieel zijn ontwikkeld, is in het Schattingsbesluit wel een basis voor hen te vinden.

Art. 4 lid 1 Sbaow bepaalt dat het verzekeringsgeneeskundig onderzoek dient te voldoen aan de volgende vereisten:

"a. ;

b. een door een andere verzekeringsarts uitgevoerd verzekeringsgeneeskundig onderzoek zal tot dezelfde bevindingen en conclusies kunnen leiden;

c. de redeneringen en conclusies van het verzekeringsgeneeskundig onderzoek zijn vrij van innerlijke tegenspraak"

Deze eisen kunnen worden aangeduid als eisen van reproduceerbaarheid (onderdeel b) en consistentie (onderdeel c).

Het leerstuk van de consistentie van het medisch oordeel is gebaseerd op deze eisen en kent twee dimensies.

...per datum in geding

Volgens vaste rechtspraak van de CRvB, zie bijv. ECLI:NL:CRVB:2014:2670, mag het UWV besluiten omtrent de arbeidsgeschiktheid van een betrokkene baseren op door zijn verzekeringsartsen opgestelde rapporten, indien deze rapporten

op zorgvuldige wijze zijn tot stand gekomen, geen inconsistenties bevatten en concludent zijn. Hier is vooral onderdeel c te herkennen.

...in de loop der tijd

Daarnaast heeft de CRvB in een lange reeks van uitspraken de lijn neergelegd dat een wijziging van de belastbaarheid in beginsel dient te kunnen worden teruggevoerd op een wijziging van de medische situatie. Indien sprake is van een lichtere inschatting van de beperkingen bij een overigens ongewijzigd medisch beeld, dient dat verschil in inschatting overtuigend te worden gemotiveerd. Zie bijvoorbeeld:

ECLI:NL:CRVB:2005:AT1587, «USZ» 2005/168,
ECLI:NL:CRVB:2007:AZ6490,
ECLI:NL:CRVB:2007:AZ8558, «USZ» 2007/109,
ECLI:NL:CRVB:2007:BC0361, «USZ» 2008/29,
m.nt. Red, ECLI:NL:CRVB:2009:BH2431, «USZ»
2009/66, ECLI:NL:CRVB:2011:BR4474,
ECLI:NL:CRVB:2015:5004,
ECLI:NL:CRVB:2017:2750,
ECLI:NL:CRVB:2018:1109 en
ECLI:NL:CRVB:2018:3141.

De overwegingen in ECLI:NL:CRVB:2007:BA5749 met betrekking tot het laten vervallen van een urenbeperking zijn nog steeds illustratief:

“Bij de thans in geding zijnde schatting heeft het Uvw, anders dan bij een eerdere beoordeling, geen urenbeperking meer geïndiceerd geacht voor appellante. Naar het oordeel van de Raad ontbreekt echter een voldoende overtuigende onderbouwing voor het laten vervallen van deze urenbeperking. De primaire verzekeringsarts is in zijn rapport d.d. 15 april 2003 op grond van het dagverhaal van appellante tot de conclusie gekomen dat zij voldoende rust krijgt en er geen indicatie meer is voor een urenbeperking en de bezwaarverzekeringsarts heeft zich, zonder nader in te gaan op dit aspect, achter dit medische oordeel van de primaire verzekeringsarts geschaard. Een dergelijke motivering acht de Raad in het licht van de eerdere medische rapportage waarin wel een urenbeperking is aangenomen echter onvoldoende, te meer daar appellante heeft gesteld dat in haar gezondheidstoestand geen verbetering is gekomen (cursivering EvdB)”.

In ECLI:NL:CRVB:2009:BJ3934 heeft de CRvB daaraan toegevoegd dat niet alleen het laten vervallen van een eerder aangenomen medische urenbeperking deugdelijk dient te worden gemo-

tiveerd, maar dat dit ook geldt in het geval de urenbeperking niet vervalt, maar de omvang ervan geringer wordt.

Hoewel de CRvB in deze uitspraken niet met zoveel woorden verwijst naar art. 4 lid 1 Schattingsbesluit, dienen zij wel in het licht van deze bepaling te worden gezien. Waar art. 4 lid 1 Schattingsbesluit met name lijkt te zien op de reproduceerbaarheid en consistentie van de beoordeling per datum in geding, ziet de aangehaalde rechtspraak van CRvB vooral op de reproduceerbaarheid en consistentie van de beoordeling in de loop der tijd.

8. De hier opgenomen uitspraak is een treffend voorbeeld van de werking van de consistentie in de loop der tijd. De bestreden beoordeling heeft betrekking op de vraag of op 1 december 2015 het ontbreken van arbeidsvermogen duurzaam kon worden geacht. Hangende het hoger beroep, namelijk per 27 februari 2018, werd het ontbreken van arbeidsvermogen alsnog duurzaam geacht en is appellante een Wajong-uitkering toegekend. Dat leidt tot de vraag in welk opzicht de medische situatie op 27 februari 2018 verschilde van die op 1 december 2015. De CRvB oordeelt dat niet valt in te zien waarin de aanwezige onderliggende complexe meervoudige problematiek op 27 februari 2018 verschilt van die op 1 december 2015. Dat die onderliggende problematiek ongewijzigd is, betekent dat het verschil in beoordeling niet valt te herleiden tot een verschil in de gezondheidstoestand. Daarmee voldoet de beoordeling niet aan de eis van consistentie in de tijd.

Daarnaast voldoet het medisch oordeel per 1 december 2015 niet aan de eis van reproduceerbaarheid. Het staat immers haaks op de informatie van de behandelend sector van maart 2016 en een andere verzekeringsarts is later (per 27 februari 2018) tot een ander oordeel gekomen.

Latere ontwikkelingen

9. In zijn uitspraak van 28 juni 2018, ECLI:NL:CRVB:2018:1944, overwoog de CRvB dat de verzekeringsarts “(l)atere ontwikkelingen die niet op de datum in geding waren te voorzien, bijvoorbeeld het alsnog ontstaan van duurzame arbeidsongeschiktheid, (...) niet (hoeft) mee te wegen (cursivering EvdB)”. In die uitspraak herhaalt de CRvB ook zijn vaste rechtspraak dat “(d)e omstandigheid dat een behandeling – achteraf gezien – geen dan wel minder

verbetering heeft gebracht dan op de datum in geding was te verwachten, ook niet mee(brengt) dat de verwachting van de verzekeringsarts voor de in geding van belang zijnde datum voor onjuist te houden”.

10. In de hier opgenomen uitspraak betreft de CRvB de latere toekenning echter uitdrukkelijk wel in zijn beoordeling. De vraag is dan ook in hoeverre in deze uitspraak een nuancering kan worden gezien van de ‘latere ontwikkelingen’ rechtspraak. De uitspraak bevat echter te weinig informatie over de verschillen tussen de situatie op 1 december 2015 en die op 27 februari 2018. Op 1 december 2015 was appelland gedwongen opgenomen. Wat ten tijde van die opname de behandeldoelen waren en welke verwachtingen de behandelend artsen daarvan hadden en hoe die behandeling vervolgens is verlopen en welke resultaten daarmee zijn bereikt, is in de uitspraak niet te lezen. Of appelland op 27 februari 2018 nog steeds (of opnieuw) was opgenomen of zelfstandig of begeleid/beschermd woonde, blijkt ook niet uit de uitspraak en evenmin wat in maart 2016 de reden was om appelland aan te melden voor begeleid/beschermd wonen, wat (toentertijd) de verwachting daarvan was en hoe dat traject uiteindelijk is verlopen.

Wel volgt uit de weergave van de informatie van de behandelaars in r.o. 4.2.4. dat op 27 februari 2018 de behandeling met name was gericht op stabilisatie van het toestandbeeld en op het basale functioneren in het dagelijks leven en dat hulp aan appelland zich moet richten op het herstel van jarenlange overvraging.

Dat sprake is geweest van jarenlange overvraging maakt dat het denkbaar is dat op 1 december 2015 (ruim twee jaar eerder) niet alleen bij de verzekeringsartsen, maar ook bij de behandelaars nog een optimistischer beeld en verwachting bestond en dat pas daarna (in de loop van de behandeling) duidelijk is geworden dat er weinig ingang is voor behandeling en dat er sprake is geweest van jarenlange overvraging (waardoor – achteraf bezien – de behandeling de verbetering die bij de aanvang daarvan werd verwacht, ook niet heeft kunnen brengen).

Op grond van de ‘latere ontwikkelingen’ rechtspraak zouden deze bevindingen niet meebrengen dat de eerdere verwachting voor onjuist moet worden gehouden. Maar in deze zaak leiden zij tot het oordeel dat “niet valt in te zien waarin de op 27 februari 2018 aanwezige onder-

liggende complexe meervoudige problematiek verschilt van de situatie op 1 december 2015”. En aangezien op 27 februari 2018 sprake is van duurzaamheid, is dat op 1 december 2015 niet anders, waarmee het latere duurzaam ontbreken van arbeidsvermogen doorslaggevend is voor het eerdere.

11. Als de CRvB inderdaad beoogt zijn ‘latere ontwikkelingen’ rechtspraak te nuanceren, dan juich ik dat van harte toe. Immers, door bij de toetsing van de inschatting van de duurzaamheid ook de latere ontwikkelingen te betrekken, ontstaat een meer geobjectiveerde onderbouwing daarvan. En objectieveerbaarheid is een eis die niet alleen moet worden gesteld aan de uit ziekte of gebrek voortvloeiende beperkingen, maar ook aan de inschatting van de te verwachten ontwikkelingen daarvan.

E. van den Bogaard,
advocaat bij Westhoff Advocaten te Amsterdam
en bestuurslid van de Specialisatievereniging Sociaal Zekerheidsrechtadvocaten SSZ

142

Centrale Raad van Beroep
10 april 2019, nr. 16/6817 ZW e.v.,
ECLI:NL:CRVB:2019:1267
(Van der Kolk, Weyers, Stam)
Noot J. Riphagen

Beroep op Korošec bij toepassing van art. 4:6 Awb in medische geschillen.

[Awb art. 4:6]

Essentie en samenvatting: i. Het UWV heeft de brief van de behandelend neuroloog op zichzelf beschouwd wel als een nieuw feit of nieuwe omstandigheid als bedoeld in art. 4:6 Awb opgevat, maar heeft na een medische beoordeling van de inhoud van die brief geconcludeerd dat die brief geen aanleiding geeft de medische beoordeling van destijds voor onjuist te houden. Het UWV komt daarom niet terug van het eerdere, afwijzende besluit. Omdat een inhoudelijk-medische beoordeling van het UWV voorligt met betrekking tot de vraag of de ingezonden medische gegevens tot een ander besluit dan het eerder genomen besluit hadden moeten leiden, is er geen aanleiding de uitgangs-